

- सूचना : १) सर्व प्रश्नांची उत्तरे स्वीकृत माध्यमातून द्यावीत.
२) उजव्या बाजूस दिलेले अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. खालील 'अ' व 'ब' गटातील प्रत्येकी एका श्लोकाचे स्पष्टीकरणासहित भाषांतर करा. (१५)

अ गट

१) वागर्था विव संपृक्तौ वागर्थप्रतिपत्तये ।
जगतः पितरौ वन्दे पार्वती परमेश्वरौ ॥

२) ज्ञाने मौनं, क्षमा शक्तौ, त्यागे श्लाघाविपर्ययः ।
गुणा गुणानुबन्धित्वात्तस्य सप्रसवा इरा ॥

ब गट

३) अज्ञः सुखमाराध्यः सुखतरमाराध्यते विशेषज्ञः ।
ज्ञानलवदुर्विदग्धं ब्रह्माऽपि च तं नरं न रञ्जायति ॥

४) शक्यो वारयितुं जलेन हुतभुक्, छत्रेण सूर्यातपो
नागेन्द्रो निशिताङ्कुशेन समदो दण्डेन गोगर्दभौ ।
व्याधिर्भेषजसङ्ग्रहैश्च विविधैर्मन्त्रप्रयोगैर्विषं
सर्वस्यौषधमस्ति शास्त्रविहितं, मूर्खस्य नास्त्यौषधम् ॥

प्र. २. खालील अ व ब गटातील प्रत्येकी एका श्लोकाचे ससन्दर्भासहित स्पष्टीकरण करा. (१५)

अ गट

१) दूदोह गां स यज्ञाय सस्याय मघवा दिवम् ।
संपद्वि निमयेनोभौ दधत्तुर्भुवनद्वयम् ॥

२) भीमकान्तैर्नृपगुणैः स बभूवोपजीविनाम् ।
अघृण्यश्चाभिगम्यश्च यादोरत्नैरिवार्णवः ॥

ब गट

१) विघ्नैः पुनः पुनरपि प्रतिहन्यमानाः ।
प्रारब्धमुत्तमजना न परित्यजन्ति ।

२) भवन्ति नम्रास्तरवः फलागमै -
नवाम्बुभिर्दूरविलम्बिनो घनाः ॥

प्र. ३. खालील 'अ' व 'ब' गटातील प्रत्येकी एका विषयावर विवेचक परिच्छेद लिहा. (१५)

अ गट

- १) स पिता पितरस्तासां केवलं जन्महेतवः
२) रघुवंशाची माहिती द्या.

ब गट

- १) नितीशतकाची माहिती द्या.
- २) यं यं पश्यसि तस्य तस्य पुरतो मा ब्रूहि दीनं वचः ।

प्र. ४. खालील कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा.

- १) महाकाव्याचा उगम व विकास कसा झाला ते थोडक्यात लिहा.
- २) भर्तृहरिचे शतकत्रय स्पष्ट करा.

(१५)

